

Przedmiotowy System Oceniania z biologii

XLV Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Warszawie

I. KRYTERIA OCENIANIA

1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne śródroczne i roczne;
- 3) klasyfikacyjne końcowe.

2. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne, roczne i końcowe ustala się w stopniach według następującej skali:

oceny pozytywne celujący – 6 - cel; bardzo dobry – 5 - bdb; dobry – 4 - db; dostateczny – 3 - dst; 5) dopuszczający – 2 - dop;	ocena negatywna niedostateczny – 1 – ndst
---	--

3. Ustala się następujące przedziały procentowe odpowiadające poszczególnym ocenom cząstkowym z prac ocenianych punktowo w przeliczeniu na procenty:

Ocena wyrażona liczbą	Przedział procentowy
1.	0% – 50%
2.	51% – 62%
3.	63% – 75%
4.	76% – 89%
5.	90% – 98%
6.	99% – 100%

4. Oceny bieżące ustala się według w skali od 6 do 1, z możliwością podnoszenia ocen bieżących znakiem “+” (plus) i obniżenia znakiem “-” (minus).

5. Przy ocenianiu można stosować zapis:

„np” – nieprzygotowanie

„nb” – nieprzystąpienie do ocenianego sprawdzianu, kartkówki, czy innej obowiązkowej formy opisanej ust. 18

6. Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:

- 1) zakres wiadomości i umiejętności;
- 2) rozumowanie materiału naukowego;
- 3) umiejętności stosowania wiedzy;
- 4) język, terminologia, uporządkowanie materiału.

Ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, wkład pracy, aktywność, systematyczność, rzetelność oraz udział i współpracę w wykonywaniu zadań zespołowych

7. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców/prawnych opiekunów o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkujących zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;

- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz trybie poprawiania ocen częściowych;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązujących zajęć edukacyjnych.
8. Uczniowie nieobecni na przedmiotowych zajęciach organizacyjnych i rodzice/prawni opiekunowie nieobecni na zebraniu informacyjnym z wychowawcą oddziału mają obowiązek zapoznać się z przedmiotowym systemem oceniania (PSO) we własnym zakresie.
 9. Nauczyciel, na podstawie pisemnej opinii Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie nauczania specjalnego nauczyciel przygotowuje Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny.
 10. Dla uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (PPP) potwierdzającą posiadanie dysfunkcji (np. dysleksja, dysortografia, itp.) nauczyciel podczas bieżącej pracy z uczniem dostosowuje wymagania w ramach swojego przedmiotu do indywidualnych możliwości ucznia. Nauczyciele pracujący z danym oddziałem współpracują, w celu objęcia opieką takich uczniów.
 11. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców/prawnych opiekunów poprzez dziennik elektroniczny, do którego dostęp za pomocą hasła i loginu posiadają wszyscy uczniowie i rodzice uczniów. Uczeń informowany jest ustnie lub za pomocą dziennika elektronicznego o ocenie w momencie jej wystawienia.
 12. Liczba nieprzygotowań do lekcji biologii, jaką uczeń może zgłosić w danym semestrze wynosi:
 - 1) 1 (jedno) dla klasy, w której tygodniowy wymiar zajęć z biologii wynosi 1 godzinę;
 - 2) 2 (dwa) dla klasy, w której tygodniowy wymiar zajęć z biologii wynosi 2 godziny i więcej.
 13. Nieprzygotowanie do lekcji, nie wykorzystane w danym semestrze przez ucznia nie przechodzi na kolejny semestr.
 14. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania w dniu zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej/sprawdzianu/kartkówki.
 15. Nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku lekcji w momencie odczytywania przez nauczyciela listy obecności lub na początku lekcji
 16. Minimalna ilość ocen jaką uczeń powinien otrzymać z jednego przedmiotu w ciągu jednego semestru wynosi:
 - 1) 3 oceny w klasie, w której tygodniowy wymiar zajęć z biologii wynosi 1 godzinę (w tym minimum 1 praca pisemna);
 - 2) 4 oceny w klasie, w której tygodniowy wymiar zajęć z biologii wynosi 2 lub więcej (w tym minimum z dwóch prac pisemnych).
 17. Uczeń winien być oceniany regularnie.
 18. Oceny częściowe nie mogą być wyłącznie z prac pisemnych.
 19. Ocenie mogą podlegać:
 - 1) prace pisemne, np. praca klasowa, praca klasowa przekrojowa, praca klasowa roczna, sprawdziany lub kartkówki,
 - 2) wypowiedzi ustne, np. odpowiedź ustna, dyskusja,
 - 3) inne formy oceny pracy ucznia, np. zadania domowe, notatki z lekcji, zadania indywidualne (np. opracowanie wybranego tematu, przygotowanie fragmentu lekcji, rozwiązywanie nietypowego zadania, wykonanie plansz itp.), referat, prezentacja, praca domowa pisemna, praca na lekcji, praca w grupach,

opracowania i pomoce dydaktyczne przygotowane przez ucznia, projekt, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia warsztatowe, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach, aktywność ucznia.

20. Wyboru form i ich liczby dokonują nauczyciele indywidualnie, uwzględniając specyfikę przedmiotu i oddziału.
21. Śródroczna, roczna i końcowa ocena klasyfikacyjna jest ustalana przez nauczyciela na podstawie osiągnięć ucznia z całego roku szkolnego (ocen cząstkowych z pierwszego i drugiego półrocza łącznie). **Ocen śródrocznych, rocznych i końcoworocznych nie wystawia się na podstawie średniej ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia.**
22. Sprawdzanie osiągnięć i postępów w nauce cechuje: obiektywizm, indywidualizacja, konsekwencja, systematyczność, jawność.
23. Jedną z form sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia jest praca klasowa (sprawdzian), obejmująca swoim zakresem dział przerobionego materiału:
- 1) nauczyciel zobowiązany jest do zapowiadania pracy klasowej i zapisania jej w dzienniku lekcyjnym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
 - 2) w jednym dniu może odbyć się tylko jedna praca klasowa, w tygodniu 3 prace klasowe, (możliwe jest przeprowadzenie dodatkowej pracy klasowej w danym tygodniu, jeżeli nie odbyła się ona w ustalonym terminie z przyczyn niezależnych od nauczyciela lub uczniów);
 - 3) pkt. 2 nie dotyczy międzyoddziałowych zajęć fakultatywnych i grup międzyoddziałowych językowych;
 - 4) prace klasowe powinny być sprawdzone i ocenione w terminie do 10 dni roboczych;
 - 5) w dzienniku lekcyjnym nauczyciel umieszcza legendę dotyczącą zakresu wiadomości i umiejętności oraz innych form podlegających ocenie, za które wystawiane są oceny bieżące;
 - 6) każda praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową, podczas której nauczyciel zobowiązany jest podać uczniom zakres materiału sprawdzany podczas tej pracy;
 - 7) kartkówka jest formą sprawdzenia wiedzy bieżącej (dotyczy trzech ostatnich tematów lekcji) lub niezbędnej do realizacji następnych zagadnień podstawy programowej; może być niezapowiedziana;
 - 8) **kartkówka może być formą sprawdzenia zadania domowego;**
 - 9) uczeń nieobecny nie podlega ocenianiu;
 - 10) w przypadku nieobecności ucznia, za ocenianą umiejętność w danym dniu wpisuje się „nb”;
 - 11) **uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich prac klasowych (sprawdzianów) w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;**
 - 12) **uczeń ma obowiązek przystąpić do kartkówek, które nauczyciel uzna za obowiązkowe w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;**
 - 13) po nieobecności ucznia trwającej co najmniej 7 dni dydaktycznych nauczyciel wyznacza termin przystąpienia do prac klasowych i wypracowań nie wcześniej niż po 5 dniach od ustania absencji;
 - 14) w klasach pierwszych stosujemy 14 dniowy (licząc od pierwszego dnia zajęć dydaktycznych) okres ochronny polegający na niewystawianiu ocen negatywnych;
 - 15) uczeń przygotowujący się do rejonowego etapu konkursu kuratorskiego lub wojewódzkiego (rejonowego) etapu olimpiady przedmiotowej:
 - 1) w ciągu 10 dni dydaktycznych przed zawodami jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisania kartkówek, sprawdzianów,
 - 2) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w ciągu 10 dni dydaktycznych po odbyciu zawodów.
 - 15) uczeń przygotowujący się do wojewódzkiego etapu konkursu kuratorskiego lub centralnego (ogólnopolskiego) etapu olimpiady przedmiotowej:
 - a) w ciągu 15 dni dydaktycznych przed zawodami jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisania kartkówek, sprawdzianów,
 - b) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w 15 dni dydaktycznych po odbyciu zawodów.
24. Prace kontrolne nie powinny być przekładane. Jeżeli termin pracy został, w szczególnej sytuacji, przesunięty na prośbę uczniów i w wypadku tego nastąpiło spiętrzenie prac to ust. 23 pkt. 2) traci swoją ważność. W przypadku

nieobecności nauczyciela w dniu planowanej pracy klasowej termin zostaje uzgodniony z oddziałem bez obowiązku siedmiodniowego wyprzedzenia.

25. Zasady i formy korygowania niezadowolających wyników pracy uczniów:

- 1) po każdej pracy klasowej nauczyciel wraz z uczniami dokonuje analizy uwzględniając poziom i postępy w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności odpowiednio w stosunku do wymagań;
- 2) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej (sprawdzianów) lub zapowiedzianych kartkówek, **ma możliwość poprawy tej oceny w terminie do 14 dni od dnia, w którym nastąpiło omówienie wyników pracy;**
- 3) termin wyznacza nauczyciel dla grupy uczniów lub indywidualnie;
- 4) **dla każdej pracy klasowej nauczyciel wyznacza 2 terminy (termin pracy i termin poprawy);**
- 5) **ocena niedostateczna oraz ocena uzyskana z poprawy zostają zapisane w dzienniku elektronicznym w nawiasie kwadratowym.**

26. Sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom/prawnym opiekunom:

- 1) uczniowi na lekcji: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii;
- 2) rodzicom/prawnym opiekunom w czasie dni otwartych, zebrań lub indywidualnych konsultacji, w siedzibie szkoły: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii.

27. Wszystkie prace pisemne ucznia są przechowywane przez nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne w oddziale, do którego uczeń uczęszcza, do końca roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia.

28. Na prośbę rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel ustalający ocenę pracy ucznia powinien ją uzasadnić. Prośba może mieć formę ustną lub pisemną, w postaci wniosku do Dyrektora Liceum. Uzasadnienie oceny przez nauczyciela może mieć formę ustną lub – jeśli tak określono we wniosku – pisemną.

29. Informacja ustna lub pisemna o postępach ucznia powinna zawierać, jeśli rodzic/opiekun prawny ucznia nie określi inaczej, następujące elementy:

- 1) co jest mocną stroną ucznia w ramach tego przedmiotu;
- 2) co jest jego słabą stroną wymagającą zwiększonego wysiłku;
- 3) jakie działania proponuje nauczyciel w celu wsparcia ucznia.

30. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów o przewidywanych przez niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

31. Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, uczniowie i rodzice (opiekunowie prawni), otrzymują informacje o zagrożeniu uzyskaniem klasyfikacyjnej rocznej oceny niedostatecznej w formie pisemnej i za pomocą dziennika elektronicznego (kolumna: przewidywana ocena roczna).

32. W czwartek, na dwa tygodnie przed zakończeniem roku szkolnego, nauczyciele poszczególnych przedmiotów są zobowiązani poinformować ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych.

33. W piątek, na dwa tygodnie przed zakończeniem roku szkolnego, wychowawcy oddziałów są zobowiązani poinformować rodziców ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych.

34. Oceny klasyfikacyjne śródroczne, roczne i końcowe są ustalane na podstawie ocen częściowych otrzymanych z prac pisemnych i wypowiedzi ustnych oraz ocen częściowych otrzymanych z innych form pracy ucznia.

35. Ostateczne roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych wystawiane są w piątek przed planowaną Radą Pedagogiczną.

36. Ostateczne śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych mogą być niższe od oceny proponowanej jeśli uczeń uzyska kolejne oceny częściowe niższe niż ocena proponowana, z wyjątkiem proponowanej oceny dopuszczającej.
37. Zastrzeżenia, zawierające pisemne uzasadnienie rodzica/prawnego opiekuna naruszenia przez nauczyciela trybu ustalenia proponowanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych uczniowi, zgłaszane są do Dyrektora Liceum w terminie do 3 dni roboczych od dnia zapoznania się przez rodzica/opiekuna prawnego z propozycją rocznej oceny klasyfikacyjnej.
38. **Warunkiem koniecznym do pozytywnego rozpatrzenia podania/wniosku rodzica/prawnego opiekuna o podwyższenie rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych jego dziecka jest:**
- 1) **uzyskanie w ciągu semestru z prac pisemnych (prac klasowych, sprawdzianów, testów) co najmniej 50% ocen wyższych od oceny przewidywanej;**
 - 2) **frekwencja na zajęciach powyżej 75% (liczba ta zostaje proporcjonalnie zmniejszona w przypadku ucznia, który w wyniku długotrwałej choroby otrzymał zwolnienie lekarskie z zajęć szkolnych na okres co najmniej jednego miesiąca) ;**
 - 3) **przystąpienie do wszystkich prac klasowych (z uwzględnieniem dodatkowych terminów);**
 - 4) **uzyskanie przewidywanej oceny niższej o jeden stopień od oceny, o którą uczeń się ubiega.**
39. Roczne oceny klasyfikacyjne z biologii są wystawiane zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie szkoły.
40. Szczegółowy tryb ustalania rocznych ocen klasyfikacyjnych ich poprawianie i podwyższanie zgodny jest z zapisami zawartymi w Statucie szkoły.
41. Odpowiedzialność za funkcjonowanie *Przedmiotowego Oceniania* ponosi nauczyciel danego przedmiotu.
42. Nauczyciel ma obowiązek opracować Przedmiotowy System Oceniania (PSO) zgodne z ocenianiem wewnątrzszkolnym (WO) i zapoznać z nim uczniów na pierwszych, organizacyjnych zajęciach przedmiotowych.
45. Kopia opracowanego Przedmiotowego Oceniania znajduje się w :
- 1) sekretariacie szkoły (wersja elektroniczna),
 - 2) bibliotece szkolnej (wersja papierowa),
 - 3) sali lekcyjnej (wersja papierowa), w której nauczyciel najczęściej prowadzi zajęcia edukacyjne oraz
 - 4) na stronie internetowej szkoły.
46. Przedmiotowe ocenianie może zostać zmienione w całości lub części za pośrednictwem aneksu, po uprzednim poinformowaniu uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o naniesionych zmianach.

II. PODRĘCZNIKI

1. Uczeń ma obowiązek zakupić podręczniki i ćwiczenia wymienione na szkolnej liście podręczników dla danego oddziału.
2. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe (zeszyt w kratkę, co najmniej 60- kartek, format A4 w klasach z biologią rozszerzoną). Wszystkie notatki podawane przez nauczyciela, ćwiczenia, zadania, karty pracy wykonane na lekcji lub jako zadanie domowe znajdują się w zeszycie przedmiotowym ucznia.
3. Uczeń ma obowiązek przynosić na każdą lekcję zeszyt przedmiotowy, podręcznik i zeszyt.
4. Uczeń nieobecny na zajęciach lekcyjnych ma obowiązek uzupełnić zeszyt przedmiotowy o podawane przez nauczyciela notatki, zadania i ćwiczenia.

III. WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- osiąga sukcesy w konkursach fizycznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: wykresów, tablic fizyko-chemicznych, encyklopedii i Internetu,
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia fizyczne,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- korzysta z wykresów, tablic fizyko-chemicznych i innych źródeł wiedzy fizycznej,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia fizyczne,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: wykresy, tablice fizyko-chemiczne,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia fizyczne,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia fizyczne, zapisuje rozwiązania prostych zadań.